

פרשת ויגש- העגלות אשר שלח יוסף

בראשית פרק מה :

- (יח) ויקחו את אביכם ואת בתיכם ובאו אלי ואתנה לכם את טוב ארץ מצרים ואכלו את חלב הארץ:
- (יט) ואתה צויתתה זאת עשו קחו לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם ולנשיכם ונשאתם את אביכם ובאתם:
- (כ) ועיניכם אל תחס על פליכם כי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא:
- (כא) ויעשו כן בני ישראל ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה ויתן להם צדה לדרך:
- (כב) לכלם נתן לאיש חלפות שמלת ולבגמון נתן שלש מאות כסף וחמש חלפת שמלת:
- (כג) ולאביו שלח כזאת עשרה חמרים נשאים מטוב מצרים ועשר אתנת נשאת בר ולחם ומזון לאביו לדרך:
- (כד) וישלח את אחיו וילכו ויאמרו אליהם אל תרגזו בדך:
- (כה) ויעלו ממצרים ובאו ארץ כנען אל יעקב אביהם:
- (כו) ויגדו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא משל בכל ארץ מצרים ויפג לבו כי לא האמין להם:
- (כז) וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אליהם וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם:
- (כח) ויאמרו ישראל רב עוד יוסף בני חי אליה ואראנו בטרם אמות:

בראשית רבה (וילנא) פרשת ויגש פרשה צד :

ר' לוי בשם ר' יוחנן בר שאול אמר להם אם יאמין לכם הרי מוטב ואם לאו אתם אומרים לו בשעה שפרשתי ממך לא בפרשת עגלה ערופה הייתי עוסק, הה"ד וירא את העגלות ותחי רוח, ויאמר ישראל רב, רב כחו של יוסף בני שכמה צרות הגיעוהו ועדיין הוא עומד בצדקו הרבה ממני שחטאתי שאמרתי (ישעיה מ) "נסתרה דרכי מה", ובטוח אני שיש לי ב"מה רב טובך".

ישעיהו פרק מ :

- (א) נחמו נחמו עמי יאמר אליהם:
- (ב) דברו על לב ירושלים וקראו אליה כי מלאה צבאה כי נרצה עונה כי לקחה מינד ה' כפלים בכל חטאתיה:
- ...
- (כז) למה תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה דרכי מה' ומאליהי משפטי יעבור:

תהלים פרק לא :

- (כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחסים בך נגד בני אדם:

קדושת לוי בראשית פרשת ויגש :

וירא את העגלות אשר שלח יוסף (מה, כז). רמז לו ליעקב שאל ידאג מהגלות, כי כל זה הוא הסיבה לגאולה, כי הרעה הוא הסיבה לטובה. והנה 'העגלות' הוא לשון עיגול, והסיבה הוא נקרא דבר עיגול, והרחמים הפשוטים הוא אור הישר, והסיבות הם עגולים:

שם משמאל¹ בראשית פרשת ויגש :

אך לפי"ז יש להבין סיפא דקרא וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו ותחי רוח יעקב אביהם, שלפי דרכנו אינו מובן מה הוסיפו לו העגלות אמונה שעדיין הוא במדריגת חי. ונראה לפרש ענין העגלות שהוא מלשון עיגול ונקרא ע"ש האופנים כי אופני העגלה עגולים, וכל דבר עגול המתגלגל ממעלה למטה, נקודת גבנונית העיגול כשהוא יורד ומשפיל, לא יתכן לקרותו ירידה בהחלט, כי ירידתו זו היא התחלת עלייתו שנית וחוזר חלילה. והוא רמז ומשל נפלא על מאורעות האדם וילדי יומו, כי אין ירידתו והשפלתו נקראת ירידה בהחלט, וחכם הרואה את הנולד רואה בכל ירידה התחלת עלי, וכן להיפוך כששעתו מוצלחת לא ירום לבבו וישקיף ויראה בכל עלי ירידה. ובאמת שזו היא עצה נכונה לפני האיש שלא יהי רובץ תחת משאו, אלא יבטח בשם ה' וישען באלקיו, כי ירידתו זוהי עלייתו, וקלקלתו תקנתו, וכן להיפוך כשהאופן עולה הוא מעותד לירידה. וזהו הרמז ששלח יוסף לאביו עגלות, להורות לפניו כי אף שהוא הולך בראש גולים וירידה היא לו לצאת מארץ הקדושה לארץ הטמאה לסבול הגלות ולפרוע השט"ח של גר יהי זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה הוא זרעו, איננה ירידה בהחלט, ואדרבה ירידה זו עלי היא, וז"ש עגלות וגו' לשאת אותו, ולא כתיב להוריד אותו, אלא כמו שאמר לו ה' במראות הלילה אנכי ארד וגו' ואנכי אעלך גם עלה. היינו שהירידה היא עלי, וזה שאמר לשאת אותו שזה הדבר נשיאות הוא לו, ולא ירידה. ובאמת שזוהי מהות יוסף, ושמו מורה ע"ש העתיד. וכאשר ראה יעקב אע"ה זה, הבין שזה הענין בעצמו החזיק ביד יוסף ולא נפל בנופלים, והוא במדריגת חי, ע"כ ותחי רוח יעקב אביהם, שהזכרת חיות יוסף שהוא במדריגת חי עורר בו החיות להיות במדריגת חי, ולא יחוש על ירידתו למצרים, כי ירידתו היא חיותו ויוסיף מעלה כמו שרמז לו יוסף :

קדושת לוי שמות פרשת בשלח :

וידוע כי המן שירד משמים היה רוחני (ע"י יומא עה, ב), וביורדו למטה לעולם הזה נעשה בגוון גשמי קצת, הוא השפעה מלמעלה למטה דהוא אור הישר, גלל כן לא ירד בשבת, כי שבת הוא היפך, דבשבת הוא אור החוזר כנ"ל.

¹ רבי שמואל ב"ר אברהם בורנשטיין נולד לאביו האדמו"ר מסוכוצ'וב בשנת תרט"ז (1856) בקוצק. היה יד ימינו של אביו האדמו"ר ולימד בישיבה בסוכוצ'וב. בשנת תר"ע (1910) נתקבל כאדמו"ר על מקום אביו. נפטר בשנת תרפ"ו (1926). ספרו 'שם משמאל' על התורה והמועדים נתקבל מאוד גם אצל למדנים הרחוקים מחסידות.